

Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság az 54/2018. (IV.05.) számon 5 igen 2 nem szavazattal a következő határozatot hozta:

Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság a Momentum Mozgalom Pártnak (székhelye: 1077 Budapest, Rózsa utca 22.; nyilvántartási szám: 01-02-0016512) 2018. április 02-án a választási eljárásról szóló 2013. évi XXVI. törvény 2. § (1) bekezdés a), b), d) és e) pontjának megsértése tárgyában elektronikus úton benyújtott kifogását elutasítja.

A választási bizottság elsőfokú határozata ellen a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a Nemzeti Választási Bizottságnak címzett fellebbezést nyújthat be jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a mérlegelési jogkörben hozott határozattal szemben a meghozataltól számított három napon belül a 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottságnál (1082 Budapest VIII. kerület, Baross u. 63-67., fax: +36-1-3136696, email: oevb@jozsefvaros.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2018. április 08-án (vasárnap) 16.00 óráig megérkezzen. A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelem Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját, a benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának telefonszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefonszámát vagy elektronikus levélcímét. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

I n d o k o l á s

I.

Momentum Mozgalom Párt (székhelye: 1077 Budapest, Rózsa utca 22.; nyilvántartási szám: 01-02-0016512; képviselőjében eljár: Fekete-Győr András, elnök; személyi azonosító:; email: jog@momentum.hu; (a továbbiakban: Beadványozó) 2018. április 02-án 15.49 perckor elektronikus levélben fordult Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB), valamint ugyanezen a napon 15.52-kor ugyanezen tartalommal a Nemzeti Választási Bizottsághoz, amelyben a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjának megsértése miatt – figyelemmel a Ve. 208. §-ára és 148. § (1) bekezdésére nyújtott be kifogást.

Beadványozó kérelmében előadja, hogy 2018. március 19. napjával kezdődően a Fidesz országos plakátkampányt indított abból a célból, hogy a választókat meggyőzze, hogy mind listán, mind egyéni ágon a Fidesz jelöltjeire szavazzanak. E körben kétféle plakát került országosan kihelyezésre: egységesen a Fidesz listavezetőjét ábrázoló plakát minden OEVK-ban, illetve az adott OEVK jelöltjét ábrázoló plakát. Hidvégi Baláznak a Fidesz hivatalos Youtube-csatornáján 2018. március 14-én “Április 8-án minden szavazatra szükség van, hogy megvédjük Magyarországot” címmel közzétett tájékoztatásából is az derül ki, hogy az Orbán Viktort ábrázoló plakátok kihelyezésének egyik kifejezett célja Fidesz országos listájára szavazásra buzdítás: „Arra kérjük az embereket, hogy április 8-án mindkét szavazatukkal a Fideszt támogassák. Szavazzanak a Fidesz jelöltjeire, és szavazzanak a Fidesz listájára. Ennek érdekében kétféle plakátot is elhelyezünk a közterületeken. A plakátok egyik típusán a Fidesz-KDNP listavezetője, Orbán Viktor miniszterelnök lesz látható, a másik típusú plakátokon

pedig az egyéni jelöltjeink.” (lásd: https://www.youtube.com/watch?v=7hJ7P1_LJns; 0 perc 33 másodperctől). Az országos kampány keretében a háttérben magyar zászlót, jobboldalt (egyéb változatban felül) Orbán Viktor miniszterelnököt, baloldalt (egyéb változatban alul) sötétkék keretezett mezőben a “Nekünk Magyarország az első” feliratot ábrázoló, különféle méretű plakátok kerültek országsszerte a közterületeken elhelyezésre (a továbbiakban: “kifogásolt plakátok”).

A Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. számú döntésében kimondta, a jelen ügyben hivatkozott plakátkampány egy plakátjáról, hogy az jogsértő (a Kúria döntésében vizsgált plakátról készült, a Kúria vizsgálatának a kérelmező által tárgyává tett fényképet “Kúria_által_vizsgált_plakát.jpg” néven a kifogástevő jelen kifogáshoz csatolja). A Kúria szerint a kifogásolt plakátról nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy az jelölő szervezet támogatására buzdít-e, ezért sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt, a választás tisztasága és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elveit (korábbi hasonló döntés: Kúria Kvk.V.37.941/2016/3. sz. végzését). Az NVB 99/2016. számú határozatával egyetértve a Kúria Kvk.V.37.941/2016/3. számú döntése kimondta, a Kvk.VI.37.414/2018/2. számú végzés pedig megerősítette, hogy „[a] választás tisztaságára a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveknek kizárólag az olyan plakát (kampányeszköz) felel meg, amelyből magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy kinek a támogatását ösztönzi. A plakát mindig valamilyen üzenetet hordoz (lásd: Ve. 140-141. §-ai). A plakát jellegéből, céljából, rendeltetéséből, továbbá a rá vonatkozó szabályozásból adódóan nem közvetlen közlőről és nem különösen gondos vizsgálat eredményeként kell kiderülnie annak, kinek és milyen jellegű támogatására hív fel. Ezt, ahogyan az NVB is megállapította a határozatában egy kampányban a plakátnak magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható módon kell jeleznie. E követelményeknek azonban a Kúria rendelkezésére álló bizonyítékok szerint nem felel meg a kifogásolt választási plakát. A becsatolt fényképfelvételekből ugyanis az állapítható meg, hogy alapos a kérelmező e körben előadott érvelése. *A kifogásolt óriásplakátról készített fényképfelvételek egyértelműen igazolják, hogy a plakát jobb alsó sarkában lévő felirat még közvetlen közlőről is csak nehezen, alig olvasható. Ebből következően például autóból nyilvánvalóan nem látható. A kifejtettekre figyelemmel a Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt plakát nem felel meg a rá vonatkozó törvényi követelményeknek, ezért sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontja szerint a választás tisztaságára és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket.* E rendelkezések megsértése ugyanis mindig megállapítható abban az esetben, ha valaki a jogosultságával, (jelen esetben a kampányeszköz használatával) nem a jogszabályi rendelkezésekkel, illetve ezek céljával, rendeltetésével összhangban állóan él” [kiemelés a kifogástevőtől].

A jelen ügy tárgyát képező kifogásolt plakátokról csak közvetlen közlőről állapítható meg, hogy kinek a támogatására ösztönöznek. A Kúria szerint kifogásolt plakát keretéhez közel, apró betűvel feltüntetett szöveg csak közvetlen közlőről látató, így 1 méternél távolabbról (ahonnan a plakát fő tartalmi elemei kényelmesen olvashatóak és láthatóak), vagy autóból nem olvasható. A kifogásolt plakátok elhelyezése a Kvk.VI.37.414/2018/2. számú határozatában foglaltakra figyelemmel különösen aggályos, mert gépjárműből, illetve 1 méternél messzebről az “impresszum” nem olvasható, a kifogásolt plakátok pedig ilyen közegben, az úttól több méterre helyezkednek el. A kifogásolt plakátok ez okból sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt, a választási kampány teljes ideje alatt maradéktalan érvényesülést követelő alapelveit.

A kifogásolt plakátokon szereplő apróbetűs szöveg szerint azt a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség (1062 Budapest, Lendvay utca 28.) adta ki, felelős kiadó és felelős szerkesztő Kubatov Gábor Pártigazgató.

A kifogásolt plakátok az ország számos közterületén megtalálhatóak voltak a Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. számú végzésének közzétételét követően is. A kifogástevő egy nap alatt az 1. mellékletben felsorolt magyarországi közterületeken, így Baján, Szarvason, Tiszaújvárosban, Nagykanizsán és Budapest több kerületében elhelyezett plakátokkal kapcsolatban szerzett be bizonyítékot. A kifogástevő rámutat, hogy a Ve. szerinti eljárásokban a kifogástevő eljárásjogi helyzetének megfelelő szintű bizonyítás követelhető meg. A csatolt bizonyítékok önmagukban is alkalmasak annak bizonyítására, hogy a kifogásolt plakátok országosan kerültek kihelyezésre. Ezt tovább erősíti az a tény, hogy a kifogástevő a rendelkezésre álló kirívóan rövid idő (a Kúria fent hivatkozott Kvk.VI.37.414/2018/2. számú döntése 2018. április 1-jén kelt) alatt is képes volt ilyen nagy számú (11 darab), az ország földrajzilag egymástól távol eső helyeiről származó előfordulást fényképekkel dokumentáltan bizonyítani. A kampány országos jellegét bizonyítja továbbá a "Tényállás" részben hivatkozott videónyilatkozat a jelölő szervezet részéről.

A kifogástevő a fentiekre figyelemmel azt kéri, hogy a tisztelt Választási Bizottság a Ve. 218. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjai szerint a jogsértés tényét állapítsa meg, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől, valamint a Ve. 219. § (1) bekezdése szerint - az alább kifejtettekre tekintettel - szabjon ki a kiszabható bírság összegének maximumában megállapított összegű bírságot. A bírság kiszabásánál a kifogástevő álláspontja szerint figyelembe kell venni, hogy a választási plakát országos terjesztésű, Bajától Szarvason és Budapesten át Tiszaújvárosig rendkívül nagy számban került kihelyezésre, azaz a jogsértés tömeges mértékű. Önmagában a jogsértés tömeges mértéke is a maximum szerinti bírságösszeget alapozza meg.

A jogsértést a jogsértő azt követően is folytatta, hogy a Kúria jogsértést kimondó döntéséről tudomást szerzett. A Fidesz az MTI által 2018. április 1. napján 14:30 órakor közölt közleményében reagált a jogsértés megállapítására (http://os.mti.hu/hirek/135492/a_fidesz_kozlemenye), tehát tudomást szerzett a Kúria döntéséről. A közleményben a Fidesz a jogsértést nem ismeri el. A jogsértés jogerős megállapítását és a Fidesz reakcióját követően a kifogásolt plakátok továbbra is országosan megtalálhatóak voltak a közterületen. A sajtónyilatkozat és a plakátok kint hagyása együttesen a Kúria jogerős döntésével való tudatos szembehelyezkedést jelent. Tekintettel a Fidesz kormányzati pozíciójára és kiemelkedően magas pártköltségvetésére, elvárható, hogy a jogsértő helyzetet a Fidesz haladéktalanul orvosolja. A kérelmező így a maximum szerinti bírság kiszabását indítványozza. Az elektronikus levélhez beadványozó a kifogás bizonyítékaként a kifogásban megjelölt digitális fényképfelvételeket és nyilatkozatot csatolta.

II.

A Ve. 208. §-a szerint kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 212. § (1) bekezdése szerint a kifogást írásban - személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben eljuttatva - lehet benyújtani.

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,

b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,

d) a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 213. § (1) bekezdése szerint ha a választási bizottság megítélése szerint a kifogás elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, az ügyet – legkésőbb a beérkezését követő napon – jegyzőkönyvbe foglalt döntéssel átteszi az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. A választási bizottság köteles eljárni a hozzá áttett ügyben.

A Ve. 214. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a benyújtott kifogásról legkésőbb a beérkezésétől – áttétel esetén az elbírálására jogosult választási bizottsághoz történő beérkezésétől – számított harmadik napon dönt.

A Ve. 217. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő ügyeknek az egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

A Ve. 140. § a) pontja szerint kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a plakát, ugyanezen jogszabály 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

Ve. 144. § rendelkezései szerint:

(1) E § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

(2) A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot.

(3) Plakát a kampányidőszakban – a (4)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.

A Nemzeti Választási Bizottság a hozzá benyújtott kifogást a Ve. 213. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján áttette az elbírálásra hatáskörrel rendelkező illetékes Választási Bizottságokhoz, közte a Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: Választási Bizottság).

A Választási Bizottság álláspontja szerint a kifogások érdemi vizsgálatra alkalmasak. A Választási Bizottság a Ve. 217. §-a alapján a hozzá benyújtott, valamint az NVB által áttett kifogást egyesítette tekintettel arra, hogy azok egymással tartalmilag egyezők. A Választási Bizottság a kifogás esetén a 06. sz. országgyűlési egyéni választókerülethez tartozó plakátot vizsgálta tekintettel arra, hogy beadványozó, valamint az NVB a kifogást a kifogásolt plakát helyszíne alapján 6 különböző Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottságnak is megküldte.

A Választási Bizottság megvizsgálta a kifogásban sérelmezett plakátról készített, illetve a jogsértés alátámasztására benyújtott további bizonyítékokat. A plakát tartalma a kifogásban foglaltaknak megfelel. A plakát Orbán Viktor miniszterelnököt, egyben a FIDESZ-KDNP közös lista listavezetőjét ábrázolja a "Nekünk Magyarország az első!" szlogen mellett, piros-fehér-zöld színvilágú háttér előtt. Az impresszum - Beadványozó nyilatkozata alapján - a plakát alsó részén látható, amelynek valós körülmények között való olvashatósága a Választási Bizottság álláspontja szerint a benyújtott bizonyíték alapján egyértelműen nem megítélhető, az impresszum méretére vonatkozóan a hatályos jogszabályok nem tartalmaznak rendelkezést. Az impresszum feltüntetésének kötelezettségéről a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 46. § (9) bekezdése rendelkezik, de e törvényhely kizárólag sajtótermékekre és egyéb kiadványra írja elő a szerkesztésre és kiadásra vonatkozó legfontosabb adatok (impresszum) feltüntetését. A választási plakát az Mttv. 203. § 22. pontja értelmében nem minősül kiadványnak, e törvényhely felsorolásának „egyik eleme sem fedí le kifejezetten a plakát fogalmát”, ezért a kifogás tárgyává tett népszavazási plakátnak nem kötelező tartalmi eleme az impresszum.

A Választási Bizottság megállapítja, hogy Beadványozó nem hivatkozik olyan tényre vagy körülményre, amely alapján a plakát a választókat úgy tévesztené meg, hogy valamely más jelölő szervezet üzeneteként tünteti fel magát. Ezért a Bizottság azt csak önmagában az azonosíthatóság kérdéskörében, illetve a kormányzati kommunikációval való összevetésben vizsgálta.

Eltér a Választási Bizottság álláspontja a kifogásban megjelöltektől abban a kérdésben is, hogy a plakát milyen esetekben tekinthető egyértelműnek abban a kérdésben, hogy kinek, illetve mely jelölő szervezet támogatására ösztönöz. A plakát, illetve az azon feltüntetett üzenet megítélése nem választható el attól a választási eljárástól, amelyben kampánycélra felhasználták. Ennek megfelelően konkrét tartalmú üzenet vagy névmegjelölés nélkül is egyértelműen azonosíthatóság feltételét teljesítőnek tekinthető a támogatott jelölt személyét ábrázoló plakát, ha az eset összes körülményét vizsgálva ennek mérlegelési feltételei fennállnak. Ilyen feltétel például a Választási Bizottság megítélése szerint, hogy a jelölt, országosan, széles körben ismert legyen, azaz igazolható legyen az a kijelentés, hogy a plakátot megfigyelő személyek döntő többsége a kép alapján a jelöltet név szerint azonosítani tudja. További feltétele lehet az azonosítható támogatás meglétének, hogy a jelölt személye hosszabb ideje egyértelműen köthető egy jelölő szervezethez vagy választáson együtt induló szervezetekhez, nem csak aktuális jelöltsége okán. Hasonlóan mérlegelést igénylő, de negatív feltétel, hogy a plakát ne közvetítsen negatív értékítéletet a jelöltről pl. karikatúra-szerű vagy egyébként előnytelen ábrázolással, azaz a plakát ne negatív kampány eszköze legyen. A Választási Bizottság álláspontja szerint az eset összes körülményeit vizsgálva nincs olyan tény vagy bizonyíték, ami alapján életszerűen megkérdőjelezhető lenne, hogy a plakát egyértelmű abban a tekintetben, hogy kit ábrázol, illetve hogy az ábrázolt jelölt mely jelölő szervezethez köthető.

A beadványozó által hivatkozott plakát Magyarország hivatalban levő miniszterelnökét ábrázolja. Azon nem szerepel sem a jelölő szervezet megjelölése, sem pedig jelölő szervezet emblémája. A plakáton a miniszterelnök azt az üzenetet tolmácsolja, hogy „Nekünk Magyarország az első”. Ez az üzenet a miniszterelnök részéről a Magyarországért való elkötelezettségét nyilvánítja ki. A Választási Bizottság álláspontja szerint az ilyen tartalommal készített és kihelyezett plakát nem sérti a választás tisztaságát és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást azon okból, hogy plakáton a kiadót feltüntető szövegezés a beadványozó álláspontja szerint gépjárműből nem olvasható (Megjegyzendő: az impresszum

plakáton való feltüntetése – éppen a Beadványozó által hivatkozott Kúria Kvk. V. 37.941/2016/3. sorszámú végzésében idézett, a 99/2016. sz. határozatára utalással kifejtett indokolás szerint [7] nem kötelező.)

A Ve. 14.§ alapján a választási bizottságok a törvény szerint járnak el. Törvény vagy egyéb jogszabály esetleges hiányosságát a választási bizottság nem pótolhatja. Jelenleg nincs jogszabályi rendelkezés arra, hogy a plakáton milyen azonosító adatokat kell feltüntetni. Nincs arra sem törvényi rendelkezés, hogy fel kellene tüntetni az országgyűlési általános választások kampányidőszakában kihelyezett plakátokon azt, hogy az kinek a kampányeszköze, mégpedig olyan látható módon, hogy azt „óriásplakátra figyelemmel” - menet közben gépjárműből is olvasni lehessen. A beadványozó által hivatkozott szempont kívül esik a Ve. 2. § (1) bekezdés a)-b), d) és e) pontjában foglalt alapelvi jogsértést megalapozó körülményeken.

Mindezek alapján a Választási Bizottság a kifogásban megjelölt jogsértést nem látja igazolhatónak, így annak elutasításáról döntött.

III.

A Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság hatásköre és határozata a Ve. 10. §-ában, 14. § (2) bekezdés c) pontjában, 44. § (1) bekezdésében, 45. § (1) és (2) bekezdésében, 46. §-ában, 140. §-ában, 144. §-ában, 208-209. §-ában, 212-214. §-ában, 217-220. §-ában és az Mttv. 46. § (9) bekezdésében és 203. § 22. pontjában foglaltakon, a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatás pedig a Ve. 10. § (3) bekezdésén, 221. §-án, a 223-225. §-ain alapul.

Kisebbségi vélemény:

Molnár György – Együtt mb. tag: A Kúria tárgyban hozott határozata által tartalmazott érveléssel egyetértve, a kifogást jogosnak tartja és a folyamatos jogsértés miatt a legmagasabb összegű bírság kiszabását tartja indokoltnak.

dr. Galambos Károly

Budapest 06. sz. Országgyűlési Egyéni Választókerületi
Választási Bizottság elnöke

s.k.